

Virkkoi vaari

Virkkoi vaari, vanhus vakaa sanat suorat suvulleen, joukollensa joutilaalle:

"Täss' on miestä: Nuorta naista joilla leikki lempityönään, pirtissään piilotellen ylistävät itseänsä, puheskellen puuta, heinää. Joukko soma sankareita rohkeita rohtimitta: tärkeitä tietomiestä, viisasta ja väkevää.

Mutta tuskin teissä miestä joka tohtii kamppailulle käydä kera vihamiehen, vilpju sekä väkevän, mikä ruhjo ruumiiksi miljoonissa miestä, naista, nuorta, norjaa nousukaista nylkee raastaa, näiköissä, tehtalassa, talpailla: heittä vanhat, vapisevat kuljeksimaan kerjuuteille: itsellensä isot määrät kultaa kooten kätköhinsä mahtiluokka mahtavana, vihamies vähempi varaisen.

Tokko teissä tietoisata miestä löytyy, mielipäistä, taisteluhun tuota vastaan? Tuhannet jo taistelussa ovat orjat, miehet, naiset, mutta meidän nuori väki vielä vilpju leikkien!"

Sanat suorat sanottunan vaipuu vaari pankollensa kysymättä, kuulematta, mit' ois' vastaan sanomista.

Taukoo ilo pienen pirtin, mietti nuoret mielissään vaarin varmoja sanoja: käypi tunto tuomariksi syytti kuni vaari vanhus leikkiviä, lempiviä, osattomaks' otteulista, köyhään taistolista kovista.....
Edellä Rautalainen.

Orpo poika

Kirj. Linda Lampi.

Hän kulkee metsätietä allapäin. — Jylhien kuusien ja honkien huminat hänelle vastailevat surunvoittoisesti kulkiessaan yksin saloseudulla. Saateinen ja kolikko yö vastassa on ja sykseyneen synkkyys ympärillä. Tämä kaikki häntä kammottaa...

Kyynsilmin taivaltaa hän eteenpäin. Povelilla pitää hän pientä käärröä, koettaa sitä suojella myrskyssä. Pienessä sydämessä epätoivo ver-soo... Hän kaipaa... kaipaa isäänsä.

Isä! Missä hän on? Vankilan muurien takana istuu. Siellä hän muistelee pientä poikaansa.

Metsätiellä kulkiessa muistaa poika äitinsä, joka surusta ja murheesta on jo multaan vaipunut.

"Äiti, äiti!" kuiskaa hän, kyynelten valuessa pienelle lapsen poskelle. Hän on orpo. Äiti on mullaassa, isä viruu vankilassa.

Mitä miettine isä vankilassa? — Muistaako hän poikaansa, joka yksin metsätiellä kulkee. Muistaako isä häntä, onko pitävintään sylissänsä niin kuin aina ennen... Oi, sitä onnellista kotia, jossa vallitsi sopus ja rauha. — Mutta kerran, isän asettaessa pienokaista levolle, tapahtuu jotain kamalaa...

Kuului ovelta rämeä ääni: "Matkaan aamulla kello kolme!" — Ja isän täytyi lähteä. He veivät hänet vankilaan.

Nyt kulkee pieni orpo lähellä sitä paikkaa, missä isä on kidutettavana. Hänellä, pikku miehellä, on käärrö tarkasti povella. Suojelee yhä sitä, kuin kallista aarretta.

Käärrössä on isälle vähän tuomisia.

Nuorten Osasto

Sade näyttää lakkaavan ja tuuli tyyntyvän. Pieni mies väsyä vain väsymistään. Mutta hän ponnistaa eteenpäin. Minne hän on tullut? Hän näkee edessään ammottavan kuopan... Alkaa kuulua askeleita ja outoja ääniä. Poikainen peloissaan piiloutuu puun suojaan.

Näkyviin tulee jono miehiä, joilla on aset mukana.

Miehet pysähtyvät kuopan reunalle.

Poika astuu rohkeana pois piilostaan, asettuu kirkkain silmin miesten eteen. Hän kysyy heiltä isäänsä.

Miehiä hämmästyttää ja huvittaa pojan rohkeaa esiintymistä. "Mikä on isäsi nimi?" kysyvät.

Hän sanoo isänsä nimen kuuluvasti. Kidutettu, kuolemaan tuomittu isä lähestyy. Tuntee poikansa.

Lapsi jo tuntee isäänsä. Huudattaa ilosta: "Isä, isä!"

Mies unohtaa kohtalonsa. Hän rientää sulkemaan sylinsä pienen poikansa. — "Lapseni, poikani! Sinä täällä, kuolemaan tuomitun isäsi lähellä..."

"Isä, toin tämän sinulle..." Pieni poika ojentaa kalliin käärrönsä, jota hän on suojellut povessaan, räjäytensä alla.

Kostein silmin puristaa isä lastaan, puristaa, puristaa rintaansa vasten.

"Erotka! Aikasi on täysi!"

"Emme eroa, emme koskaan!" kuuluu väräjävä ääni.

Samassa kuului laukaus. Ei minuuttiakaan armoa. Isä ja poika kaatuivat kuoppaan.

Loppui pikku orvon elämä... Loppui kärsineen isän julma kidutus. Kaikki oli nyt ohi...

Julmausti nauraan riensivät julmuri tiehensä tehtyään työnsä.

Vaan orvon pieni käärrö, jota hän toi isälle rakkautensa osotukseksi, jäi kuopan reunalle. Siinä se kasvoi nyt satessa. Isä ei sitä enää tarvinnut.

Sulttaanin läksy

Suom. Hilma L.—r.

Bräänä päivänä asetti sulttaani kruununsa eteen kolme maljaa — yksi oli kultaa, yksi oli meripihkaa ja yksi savea. Ja hän asetti sinetinsä niiden reunoille. Nyt tuli hänen kolmen poikansa valita niistä yksi itselleen.

Sen kultaisen maljan päällä oli kirjoitus "Keisarikunta" ja loistavat timantit ympäröivät sitä. Ja vanhin poika ahnaasti kaappasi tämän maljan itsellensä ja aukasi sen, mutta kauhukseen huomasi hän sen sisältävän verta — reunoja myöten.

Meripihka-maljan päällä oli kirjoitus "Kunnia", ja tuore laakeriseppelä oli sidottu kirjausten päälle. Ja toinen poika tarttui kiinni tähän maljaan hyvin sukkelaasti. Mutta oi, mikä surullinen näkö: Se oli täynnä kuolleiden urhojen tuhkaa, joita ei tunneta enään.

Savi-maljan päällä ei ollut mitään kirjoitusta, eikä kirjausta. Mutta silkin nuorempi poika omisti sen itselleen. Hän aukasi sen ja ihmettel, sillä sisällä oli siellä: Oikeus!

Sulttaani kääntyi hovimiesten puoleen ja kysyi: Mikä näistä maljoista painaa enemp? Monenlaisia ajatuksia ristelli ja poltti heidän alvoissaan. Vastata sai myös sotilaat. Eriä sotilas sanoi: "Se kultainen Voiman maljan painaa enemmän." Hoviruonolija sanoi: "Meripihkainen Kunnian malja" ja neuvonantaja sanoi: "Oikeuden maljan" painavan enimmän.

Silloin sanoi sulttaani: "Poikani, muistakaa tarkoin sen läksyn merkitys, jonka opitte tänä päivänä:

Silloin kun vaaka vapisee hyvän ja pahan välillä, niin Oikeus painaa enemmän kuin kaikki muut yhteensä.

WAWINA, MINN.

Haloo, kaikki pienet Toverittaren lukijat. Tämä on ensi kerta, kuin kirjoitan Toverittaren.

Meidän koulu loppui toukokuun 28 p. Minä olen kymmenen vuoden vanha. Pääsin viidenteen luokkaan koulussa. Toukok. 30 p. täällä satoi vettä ja vähän rakelta. Ne hyppeli niinkuin sirkon pojat. Lopetan ja toivon hauskaa kevättä kaikille lukijoille. — Toveruudella:

Hulda Lyly.

HERMAN, MICH.

Kesä tekee tuloaan täällä niin kuin muuallakin. Farmarit ovat kovassa pellonteko-touhussa. Onpa jo otettu hyvä edistysaskel maanviljelyksen alalla, kun kynnetään peltoja "tractorin" avulla. Kyllä se näyttää olevan sellainen "hepo", että syrjässä saa hevoset olla sen tieltä.

Metsä- ja sahatyöläisten lakko yhä jatkuu. En tiedä lähemmäs asioista, vaan naapurikylässä, Lansessa, käydessäni näkyi saha seisovan, niin siitä päättäen lakko lienee yhtenäinen.

International Timberworkers Union haaraosasto on täälläkin. Osa osastomme jäsenistä näyttää innostuneen tuohon unioon niin, että näyttävät unohtaneen osaston toiminnan sivuasiaksi. Ainakin siltä näyttää, kun ei tahdo mitenkään saada niin paljoa jäseniä kokoon, että pystyisi säännöllisesti kokouksia pitämään. Koettakaahan pitää miellesänne, osaston jäsenet, se tosiasia, että valtiollinen toiminta se on sittenkin ainoa, joka vie pysyväiseen voittoon työläisten vaatimukset. Että kyllä sen eteen kannattaa taistella väsymättömänä. Tällä en nyt tahdo väittää, etteikö unionismikin ole tarpeen välillisenä parannuskeinona. Vaan vaaliuurnalta meille todelliset parannukset lähtevät, kunhan vaan saadaan kaikki työläiset tajuamaan asemansa, että tietävät, kutka ovat ja seisovat työläisten hyvinvoinnin takana.

Osuuskaupamme liikkeenhoitaja toveri Chas. Dantes perheineen muuttaa täältä Ishpemingiin, Mich, osuuskaupan hoitajaksi.

Dantesissa menetimme parhaimpia toimihenkilöitämme. Toveri Dantesin ollessa hyvän urheilijan, menetti urheiluseuramme hänessä paljon.

Toveritar Anna Dantes'issa menetti ompeluseura yhden innokkaimmista toimihenkilöistä.

Näytelmäseura myöskin on saanut suosiollista avustusta Mr. ja Mrs. Dantesilta, heidän ottaessa osaa melkein jokaiseen kappaleeseen, mitä täällä on noin 8:san vuoden ajalla näytelty. Samaa toiminta-intoa ja luokkataistelutarmoa uudella paikkakunnalla, toivoo Mamie Sointu.

Nimileimasimia kumista tehdään Toverissa; tilatkaa sellainen heti!

Sotasaalis

(Jatk.)

— Tulemme kohta koskeen, sanoo sissi ja laittautuu perään ohjaamaan veneen kuohuista alas.

Kun huuhaus kulkee lävitse Tertun päin. Vauhti on kova, kuohut nousevat valkopäisinä vastaan, pohjalaudat karahtavat kiivien ja vene ryyppää sisäänsä veden kohinaan, ei näe muuta kuin solakan, notkean vartalon, joka veneen perässä ojentuu ja taipuu. Helkin kasvoilla on jännittynyt ankara ilme.

— Sellainen poika! tuli Tertulle vastustamattomasti mieleen. Kuinka hän olikaan hänestä ylpeä nyt.

Kuohupää alenivat, mutta lujaa vauhtia kiidätti vene. Mies perässä hengitti syvään ja katseli taas tyttöään hymyillen.

— Mitäs sanat?

— Älä kysy. Ollisin suonut sen kymmentä kertaa pitemmäksi.

— Tiesin että sinä et pelkää. Mitä se pelkäskään, sellainen tyttö! puhelee Heikki. Tummien silmien syvyydestä loistaa kuin keväältävaan lempeä valo ja paldan povesta palstaa ruskea rinta.

Paimenen huhulla ilmoittaa ihmisasuntojen lähenevän. Ja kohta kuulokin koiran haukunta kylästä ja käsipelin soitto — nuori väki siellä karkeloi juhannusiltansa iloksi.

Vene oli kylässä keksitty, tulijatkin oli arvattu ja joukko nuorukaisia riensi rammalle vastaan. Ja tuskin oli Terttu vielä jalallaan astunut tulevan kotinsa maalle, kun jo monet voimakkaat kädet lennättivät hänet korkealle ilmaan.

— Sotasaalis! Eläköön, eläköön! Ja askelta ottamatta joutui hän juhlaa varten koristettuun tupaan.

— Kannatti käydä etelässä, kun semmoisen sait tytön. Ei ole koko paikkakunnalla.....

— Onko se totta, kun kertoivat, että se ase kädessä..... sanoivat, että se aikoi sinut ampua ensin, mutta ei saanut sattumaan.

— Totta, totta, naurahteli sissi, vetäen venettä maalle.

— Niin sitä pitää, asiansa puolesta kukin, mitä mikin oikeana pitää. Rohkea tyttö se on, sissin valmoksi sopiva.

Hän valkeni hetkeksi ja jatkoi siten vakavana:

— Kannatti muutenkin käydä etelässä. Valkeni siellä moni seikka, joista täällä ei mitään tietynyt ja selvisi asioita, joista ennen ei ymmärtänyt rahtuakaan.

— Niinpä se taitaa olla, myönnetyt toiset. Asialla on aina kaksi puolta ja kullakin on osaltaan oikein.

Tuvan akkunat olivat auki. Sisältä kuului tyttöjen heleät äännet:

Sotasaalis, eläköön, eläköön!

Pojat astuivat jokiahdetta ylös ja pelimanni tuvassa vetäisi soittimestaan ensimmäiset säveleet.

Osoite-ilmoituksia.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai klo 2 ip., 713 E. 1st St. — Tervetuloa.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-iltana, kello 2 j.p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-iltana, kello 8. — Osoite: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, III., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 i.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai, alkaen klo 2 j.p.p. V. v. kokouksen loputtua.